

ಮನಸೀಯಂದ
ಮನಸೆ... ಹೊಸ
ಒಡಯೆರ ಸಿರೀಸ್‌ಯಲ್ಲಿ
ಸಂತೆಯಲ್ಲಿನ ದನಗಳು

ರಾಜಾರಾಂ ತಟ್ಲಾರು.

‘ರೈತ’ ಯಾರು ಎಂಬ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ವೇ ಬದಲಾಗಲಿದೆ; ಕಾರ್ಬೋರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳು ‘ರೈತ’ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿವೆ. ಗಾತ್ರ ಅಧರಿತ ಕೃಷಿ ಅರ್ಥಕರೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಕಾರ್ಬೋರೇಟ್ ಕಂಪನಿಗಳು ರೈತನ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಗುತ್ತಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಡೆದು, ತಮಗೆ ಲಾಭ ತರಬಲ್ಲ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದು, ತಮ್ಮದೇ ಲಾಜ್ಜಿಕ್ಸ್ ಬೆಳಿಸಿ ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ, ತಮ್ಮದೇ ಉಗಳಣಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ತಮ್ಮದೇ ಕಾರ್ಬೋರೇಟ್ ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಥಿತಿ, ತಮ್ಮದೇ ರಿಟೇಲ್ ಬೆಂಗಳು ಮೂಲಕ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾರುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಇದು ಹಾದಿತೆಗೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ತೋಟಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದ ರೈತರು ಲಾಕ್ಷದೊಂದು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಅನುಭವಿಸಿದ ಕಹಿ ಘಟನೆಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅದೇ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಣಬೆಣಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರದು ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಟ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಹದಗೊಳಿಸುವ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅವರು, ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ದುಡಿಯಲು ತೆರಳಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಣಕಾಸಿನ

**ಜಾನುವಾರು ಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ
ಹುಡುಗಾಟದ ಮಾತ್ರ. ಕೊಳ್ಳುವ
ಮುನ್ನ ಏನೆಲ್ಲ ಪರೀಕ್ಷೆಸಬೇಕು, ವಿಶ್ವಾಸ
ಕುದುರಬೇಕು. ಹೊಸ ದನವನ್ನು
ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ಮನಸೆ
ಹೊಸ ಸದಸ್ಯರ ಸೇವಣಿಯಾದಂತೆ.**

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ರೂಢಿ. ಲಾಕ್ಷದೊಂದು ಈ ಸಲ ಅಡಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

***

ಜೊನ್ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಸುರಿಯುವ ಮಳೆಯು ನಮ್ಮ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಪವಾದ ಬಲು ದೊಡ್ಡದು. ಒಣಿಗಿನಿಂತ ಕಪ್ಪು ಮಿಳ್ಳು, ಮಳೆ ನೀರಿನಿಂದ ಹದವಾಗುವುದು, ನೆಗಿಲ ಯೋಗಿ ಉತ್ತರವುದು, ಬಿತ್ತುವುದು, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಿರು ನಳನೆಸುವುದು ಪವಾದವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆನ್ನು?

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಜನ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂಜರು ಬಿದ್ದ ಕೃಷಿಭೂಮಿಯೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿಯೇಇದೆ. ಇವ್ಯಾಗಿಯೂ ಹಿಂದಿನಿಂತೆ ಕೃಷಿ ಚಂಪಿವಟಕೆಗಳು ಏಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹುಡುಕಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಉತ್ತರ ಕನಾರ್ ಟಿಕೆರದಲ್ಲಿ—ಅದರಿಂದ ಥಾರವಾದ ಅಧವಾ ಕೆರಾರಿನಲ್ಲಿ—ನಡೆಯುವ ಜಾನುವಾರು ಸಂತೆಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು.

ಕಾಳಿಂಗನಂತಹ ಕರಿ ಎತ್ತುಗಳೂ ಮಾಲಿಂಗನಂತಹ ಬಿಳಿ ಎತ್ತುಗಳೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಿಕರಿಗೆ ಬಿದುರುತ್ತವೆ. ಕೃಷಿ ಮಾಡಲಾಗೆ ಏದುರಿಯ ಬಿದುತ್ತಿರುವ ಸಾವಿರಾರು ಸಂಖ್ಯೆಯ ರೈತರು ತಮ್ಮ